

Ársskýrsla

2012

Tekið saman af Jóni Sigurpálssyni.

Starfsemin

Starfsemi Byggðasafns Vestfjarða var með hefðbundnum hætti árið 2012. Safnið var opið daglega frá kl. 9-18 frá miðjum maí til 15. september. Aðgangseyrir var 550 kr., 450 kr. fyrir eldri borgara og frítt fyrir börn á grunnskólaaldri. Verð til hópa á vegum Vesturferða var 440 kr.

Fastir starfsmenn voru tveir, Jón Sigurpálsson forstöðumaður og Björn Baldursson. Auk þeirra voru tveir sumarstarfsmenn, Andri Pétur Þrastarson, sem fagnaði þriðja sumrinu hjá safninu og Ólöf Vignisdóttir, Ísafirðingur að ætt og uppruna og nemur sagnfræði með áherslu á safnfræði við Háskóla Íslands. Sumarstarfsfólki var semsagt fækkað um 2 frá fyrra ári. Óhætt er að segja að álag var meira á starfsmennina fyrir bragðið og þá ekki síst vegna ákvörðunar Ísafjarðarbæjar um að skera niður föst stöðugildi til safnsins um 25%. Björn Baldursson var látinn deila fullri stöðu sinni hjá byggðasafninu til helminga með vinnu hjá Ljósmyndasafni Ísafjarðrar. Hér var um tímabundna aðhaldsaðgerð að ræða sem menn létu yfir sig ganga. Ekki verður á móti mælt að þetta hafði töluverð áhrif á starfsemina og kom niður á mörgum verkþáttum. Forstöðumaður tók saman vinnuskýrslu á ársgrundvelli í framhaldi af þessu breytta starfsumhverfi og er það lagt fram hér sem fylgiskjal.

Um næstu áramót ganga í gildi ný safnalög. Með lögnum verður ábyrgðarskylda viðurkenndra safna mun meiri en verið hefur til þessa.

- *Söfn samkvæmt lögum þessum eru með fastan rekstur og eru rekin til að þjóna íslensku samfélagi. Þau eru opin almenningi og safna, varðveita, rannsaka og miðla því sem er til vitnis um manninn, sögu hans og menningu, náttúru og umhverfi í nafni samfélagsins og til framgangs þess. Þau skulu hafa að leiðarljósi að efla skilning á þróun og stöðu menningar, lista, náttúru eða vísinda.*
- *Söfn skulu leitast við að efla faglegt starf á sínu sviði og standast lágmarkskröfur um söfnun, skráningu, varðveislu, rannsóknir og miðlun. Þau skulu skila stefnumörkun um starfsemi sína til viðeigandi höfuðsafns á fjögurra ára fresti.*
- *Söfn skulu taka þátt í faglegu samstarfi svæðisbundið, á landsvísu og á alþjóðavettvangi eftir því sem við verður komið.*

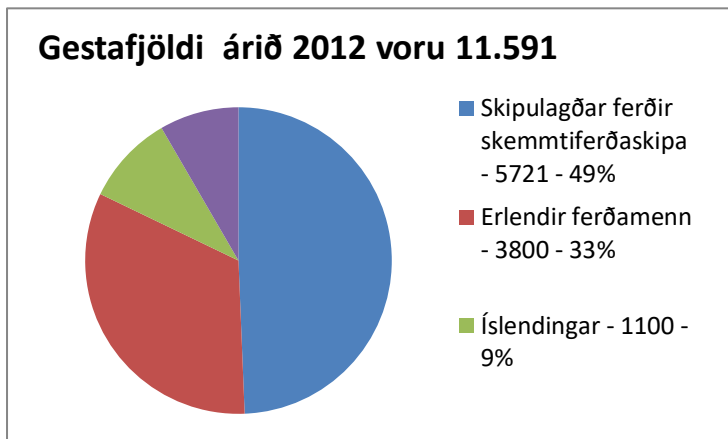
Einnig er ákvæði um ábyrgðarsöfn:

- *Ráðherra getur, að fenginni tillögu viðkomandi höfuðsafns, falið viðurkenndu safni að bera faglega ábyrgð á ákveðnum þáttum safnastarfs. Ábyrgð safnsins getur náð til afmarkaðs sviðs eða tiltekins landsvæðis.*
- *Ábyrgðarsafn skal starfa í nánú samráði við höfuðsafn á viðkomandi safnasviði.*
- *Ábyrgðarsafn skal veita öðrum söfnum, safnvísium, setrum og sýningum á sínu sviði eða landsvæði ráðgjöf og leiðbeiningar eftir því sem kostur er.*
- *Forstöðumaður ábyrgðarsafns skal vera í fullu starfi og hafa háskólamenntun og staðgóða þekkingu á sviði safnsins eða hafa aflað sér hliðstæðrar hæfni á annan hátt. Safnið skal að auki hafa hið minnsta einn starfsmann með menntun eða staðgóða þekkingu og reynslu á ábyrgðarsviði safnsins.*

- *Nánar skal kveðið á um verkefni, ábyrgðarsvið og fjárveitingar í tímabundnum samningi milli ráðuneytis, hlutaðeigandi safns og viðkomandi höfuðsafns.*

Hér skal ósagt látið hvort það sé fýsilegt að verða ábyrgðarsafn yfirhöfuð. Það er hinsvegar ljóst að öll frekari sóknarfæri eru aðeins innan þess ramma og sá vöxtur sem átt hefur sér stað síðustu áratugi er vonandi ekki kominn á endapunkt.

Gestir safnsins.

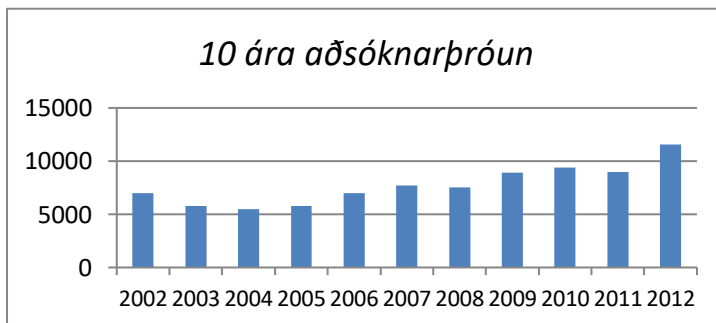

Gestir safnsins árið 2012 voru rétt rúmlega 11600, sem er umtalsverð aukning frá fyrra ári. Sem fyrr var mikill meirihluti þeirra erlendir gestir. Líkt og áður voru það gestir í skipulögðum ferðum skemmtiferðaskipanna sem voru langflestir, en þeir voru 5721 eða 49% af heildar gestafjölda safnsins.

Það vekur enn og aftur eftirtekt að hlutfall lands okkar er það lágt að það er ekki viðunandi. Við veltum fyrir

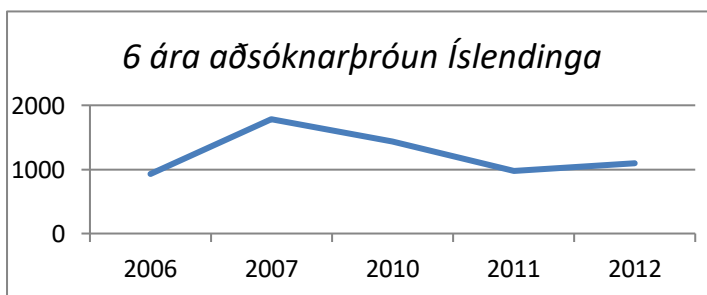
okkur ástæðunni og leitum leiða að breyta því hlutfalli í nánustu framtíð.

Það er ljóst að safnið hefur ekki náð að vekja áhuga heimamanna og annarra landsmanna sem þarf til að lokka þá inn á safnið. Þegar starfsumhverfi safnsins er skoðað og leitað er eftir tölulegum upplýsingum kemur í ljós að ekki eru upplýsingar um fjölda íslenskra gesta til norðanverðra

Vestfjarða. Samkvæmt Markaðsskrifstofu Vestfjarða er talið að 35 – 40 þúsund manns hafi heimsótt Látrabjarg sumarið 2012. Áætlað er að 45% hópsins séu Íslendingar sem eru einhverstaða á milli 15 – 20 þúsund manns. Sömu upplýsingar segja að um 85% hópsins fari hinn svokallaða Vestfjarðahring og komi þar af leiðandi inn á

athafnasvæðis safnsins. Þetta eru semsagt aðeins þeir Íslendingar sem fara á Látrabjarg. Þá er eftir spurningin um þann hóp sem koma eftir öðrum leiðum. Þar eru alger óvissa og ómögulegt að áætla með einhverri vissu hversu stór hópurinn er.

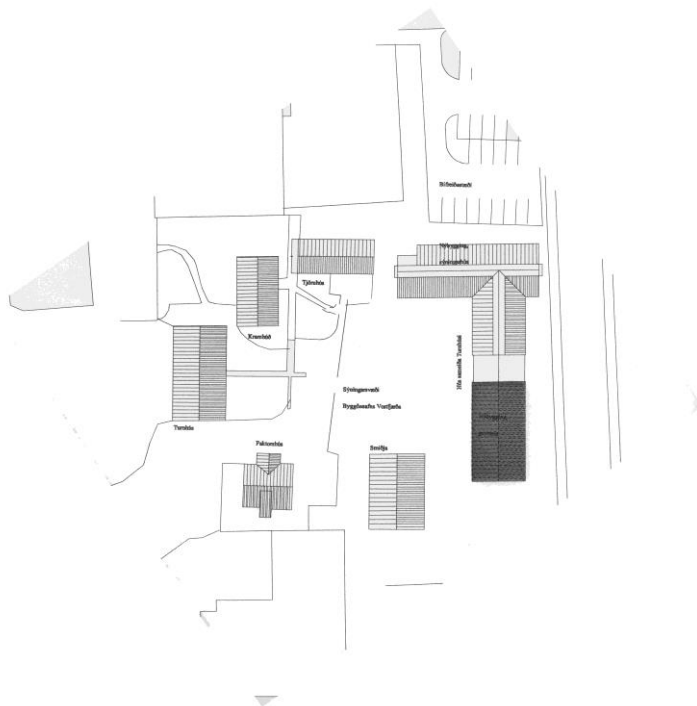
Hvað sem því líður þá er ljóst að aðeins lítið brot af íslenskum Látrabjargsförum leggja leið sína inn á safnið og ekki ólíklegt að svipað hlutfall annarra ferðalanga sé svipað. Hér þarf að bregðast við með einhverjum hætti.

Það er hins vegar löngu vitað að umtalsverður fjöldi þeirra sem koma á

safnsvæðið í Neðstakaupstað fara ekki inn á safnið heldur láta duga að röltu um svæðið og virða fyrir sér 18. aldar húsin og þiggja veitingar í Tjöruhúsinu. Það er mat þeirra sem upplifa umferðina um

Neðstakaupstaðarreitinn að sá fjöldi geti verið á bilinu 18 – 20 þúsund manns. Hér skal þó skýrt tekið fram að ekki hefur átt sér stað talning aðeins tilfinning þeirra sem gleggst þekkja til.

Undanfarin ár hefur um það verið rætt að taka gjald inn á svæðið í Neðstakaupstað. Sambærileg umræða hefur átt sér stað um margar af náttúruperlum landsins. Þessi umræða er góð og gild og

margt sem styður hugmyndina. Það er hins vegar ljóst að fyrst þurfi að breyta skipulagi svæðisins í heild, - gera svæðið að söluvænlegri vöru sem réttlætir gjaldtökuna, svo gripið sé í markaðshugtakið. Í gegnum árin hafa verið lagðar fram ýmsar tillögur að skipulagi sem staðfestir að hugmyndin er í sjálfu sér ekki ný af nálinni. Til þess að þetta sé mögulegt verður að afmarka svæðið með afgerandi hætti. Með nýbyggingunni lokast svæðið til norðurs en hafnarmegin er allt galopið og fjaran í dag orðin að aðstöðu fyrir siglingaklúbbinn Sæfara, sem gerir svæðið lifandi og skemmtilegt.

Það lágu fyrir upplýsingar um að það yrði töluverð aukning ferðafólks með skemmtiferðaskipunum sumarið 2012. Í hinum skiplögðu ferðum getur fjöldi

gesta inni á safninu verið á milli 80 til 100 manns á sama tíma. Mesta aðsókn sumarsins á einum degi var 718 manns 5. júlí, sem jafnframt var aðsóknarmet frá upphafi. Ákveðið var að breyta skipulagi jarðhæðarinnar með þennan raunveruleika í huga. Sett var upp ný sýning á jarðhæðinni, sem fjallað verður um síðar í skýrslunni.

Á vorin og haustin koma hópar grunn- og leikskólanna. Það hefur lengi verið áhugamál safnmanna að auka samstarfið við þessar stofnanir en af ýmsum ástæðum er það erfitt nema í byrjun og lok skólaársins. Safnmenn sjá sæng sína útbreidda þegar nýtt safnhús verður risið og aðstaða fyrir slíkar heimsóknir skapast.

Saltfiskverkun og veisla.

Árið 2012 var saltfiskverkun safnsins með minna móti, aðeins voru þurrkuð um 500 kg. af fiski. Fyrirkomulagi var breitt frá fyrri árum. Samið var við fiskibúðina Sjávarfang um að útvega hráefni á reitinn. Starfsfólk safnsins sáu um að þurrka fiskinn og fékk safnið fimmta hvern fisk í sinn hlut. Fjárhagsleg áhætt safnsins var engin og var af þessu töluverð hagræðing sem hægt er að þróa betur. Þessi starfsemi er mjög mikilvæg í safnmyndinni, fiskurinn sem liggur til þerris á reitnum vekur mikla athygli og sagan sem sögð er inni á safninu um vinnsluferlið í máli og myndum gerir safnið einstakt í sinni röð hér á landi.

Hin árlega saltfiskveisla safnsins var haldin í 1tíunda sinn 28. júlí. Af þessu tilefni var ákveðið að halda veisluna í Turnhúsinu, sjálfu safnhúsinu. Samið var við vertana í Tjöruhúsinu að sjá um saltfiskréttina og aðrar veitingar. Að öðru leiti fór veislan fram með hefðbundnum hætti og var gerður góður rómur að henni og rýmri veislustað.

Aðeins til upprifjunar á þessu veislustússi þá var blásið til fyrstu veislunnar árið 2002 í tilefni af því að 150 ár voru liðin frá stofnun Ásgeirsverslunar. Verslunin átti höfuðstöðvar sínar lengst af í Neðstakaupstað, á athafnareit safnsins, og verslunin var á sínum tíma umsvifamesti útflytjandi saltfisks frá Íslandi. Þótti því við hæfi að heiðra minningu fyrirtækisins með góðri veislu. Í þessari fyrstu veislu var boðið upp á hlaðborð saltfiskrétta, sem flestir voru ættaðir frá helstu markaðslöndum Ásgeirsverslunar í Suður Evrópu. Hráefnið í réttina var sólþurrkaður saltfiskur sem breiddur hafði verið út og

þurrkaður á fiskreit safnsins framan við Turnhúsið. Leitað var til valinkunnra saltfiskunnenda og þeir fengnir til að koma með sinn uppáhalds eða áhugaverðasta rétt. Safnmenn lögðu sitt af mörkunum í matargerðinni og báru á borð sanníslenska soðningu með þverskornum bitum og vestfirsku mörfloti. Húsfyllir var þetta kvöld og gott betur og þurfti að stækka húsplássið með því að tjalda stóru samkomutjaldi framan við Tjörhúsið. Það var frá upphafi ljóst að þar yrði ekki staðar numið. Frá upphafi hefur Saltfisksveit Villa Valla og söngkonan Jóhanna V. Þórhallsdóttir yljað gestum með viðeigandi tónlist. Saltfisksveitina skipa héraðsmúsíkkantinn Vilberg Vilbergsson sem þenur belg nikkunnar og kallast á við söng Jóhönnu V. Þórhallsdóttur, sem er á heimavelli og sjarmerar gesti með nærveru sinni. Hrynsveitina skipa Páll Torfi Önundarson á gítar og Tómas R. Einarsson sem leikur á kotrabassa Slagverk allskonar og trommur ber svo Matthías MD Hemstock fimum höndum.

Norræn ráðstefna og önnur fundarhöld.

Byggðasafn Vestfjarða er aðila að Sambandi íslenskra sjóminjasafna. Það kom í hlut safnsins að vera gestgjafi samráðsfundar Norrænna sjóminjasafna sem haldnir eru þriðja hvert ár á milli landanna. Fundurinn var haldinn í lok ágúst og var sóttur af 33 þátttakendum frá fjórum frændþjóðum okkar. Efni fundarins var: Aðal þema fundarins var: Aukin samvinna á milli norrænna safna á sviði sjó- og strandminja á sviði sýninga, rannsókna og annarra starfa safnanna. Almenn ánægja er með fundinn hvort heldur hvað skipulag varðar eða hitt, sem skiptir meira máli, hin faglega niðurstaða. Ráðgert er að hittast aftur eftir þrjú ár í Stavangri.

Safnmenn sóttu Farskóla íslenskra safnmanna á haustmánuðum. Skólin er haldinn á hausti hverju var að þessu sinni á Akureyri og var gagnlegur en megintilgangur hans er að hitta safnmenn, bera saman bækur sínar, skoða hvað er verið að gera á landinu í safnamálum og styrkja sín tengslanet.

Forstöðumaður sótti einnig ársfund Þjóðminjasafnsins s.l. vor. Hann átti einnig fund með þjóðminjaverði þar sem samstarf á sviði bátaverndar var rætt.

Fagråd safna varð til á fundi bæjarráðs Ísafjarðarbæjar 24. október 2011. Fyrsti formaður ráðsins var kjörin Sigríður Ólöf Kristjánsdóttir. Fagráðið stefndi að því að funda a.m.k. fjórum sinnum á ári og vinna samkvæmt erindisbréfi. Það er skemmst frá því að segja að fagráðið hefur ekki náð því flugi sem að var stefnt. Það kann að vera nafn ráðsins þvælist nokkuð fyrir og kannski ástæða til að leita öðru nafni á þetta annars gagnmerka ráð. Það er alltaf gagn að því að setjast niður, ræða stöðuna og horfa til framtíðar. Það er öllum nauðsynlegt að eiga sér bakland sem hægt er að leita til fá ráðleggingar eða sækja annað sjónarhorn. Þess vegna styð ég þessa hugmynd.

Sýningar

Eins og fyrr segir var sett upp ný sýning á jarðhæð Turnhússins. Sýningin heitir - *Stefnumót tveggja tíma* – og fjallar um ein mestu umskipti íslensku þjóðarinnar, þ.e. þegar útgerð og veiðar voru tæknivæddar á tímabilið þilskipanna, vélvæðingar bátanna til nútíma skuttogara. Sigurður Pétursson sagnfræðingur vann textann og var hann þýddur yfir á þýsku af Angelu Schamberger og á ensku af Paul Richardson. Sýningin samanstendur af 7 dúkum með áprentuðum texta og myndum. Rétt um 100 ára sögu er deilt niður á dúkana og eru ýmsum hversdagshlutum tímabilanna stillt upp þar sem þeir eiga við upp við veggina. Semsagt hönnunin miðaðist við að spilla gólfplássinu sem minnst. Þessi ákvörðun reyndist hárrétt því á sumum dögum var hæðin kjaffull af fólki sem ekki hefði sætt sig við að komast ekki inn fyrir þröskuldinn.

Á annarri hæð voru einnig gerðar töluverðar breytingar, við þær varð mun rýmra um Harmonikkusafn Ásgeirs S. Sigurðssonar, sem ævinlega vekur athygli. Ásgeir var flestum stundum, þegar skipulagðir hópar voru á safninu, á verkstæði sínu við lagfæringar á löskuðum harmonikkum og að spjalla við gesti sem fóru margs vísari um harmonikkuna og margt annað.

Sjónlistamiðstöðin
Center for Visual Arts

ARSBOREALIS
Mannlíf og menning á Norðurlöðum
29. ágúst – 7. nóvember

Sýningin *Arsborealis - Mannlíf og menning á Norðurlöðum*
veður opud þann 29. ágúst kl. 15 í Sjónlistamiðstöðinni - Ketilhúsi.
Sýningin er lóður í hátíðahöldum vegna 150 ára afmælis Akureyrarbæjar

Þérýkkur er boðið að vera við opnun sýningarinnar og þiggja veitingar

Megintilgangur *Arsborealis* sýningarinnar er að kynna sögu, menningu og list þessa fólks sem býr á Norðurlöðum og mænt líf samhengi af var emningarb og lífshætti baráttu við óþoli náttúruöfl. Á sýningunni eru myndir og efni frá Grænlandi, Íslandi, Færeyjum, Noregi og Norðvesturlandinu Kanada m.a. þjóðsöngur. Handverk sem byggir á þjóðlegri hefð og verkmyndir frá síðustu öld sem sýna vel þær ótrúlegu breytingar sem orðað hafa á þjóðum Norðurlöða en flestar hafa þær breyst úr veidimannasamtökum í nútíma, lausvætt samfélag.

SJÓNLISTAMIÐSTÖÐIN
CENTER FOR VISUAL ARTS

Safnið tók þátt í sýningunni *Arsborealis – Mannlíf og menning Norðurlöða* sem var í Sjónlistamiðstöðinni – Ketilhúsinu á Akureyri. Sýningin var liður í hátíðahöldum vegna 150 ára afmælis Akureyrarbæjar. Á sýningunni voru myndir og efni frá Grænlandi, Íslandi, Færeyjum, Noregi og Norðvesturlandinu Kanada.

Megintilgangur sýningarinnar var að kynna sögu, menningu og list þess fólks sem býr á Norðurlöðum og mannlíf sem lengst af var einangrað og í stöðugri baráttu við óþoli náttúruöfl. Byggðasafn Vestfjarða lánaði 3 gripi á sýninguna sem stóð yfir frá 29. ágúst til 7. október.

Safnið kom einnig að sumarsýningu Gamla sjúkrahússins á verkum hannyrðakonunnar Þórdísar Egilsdóttur. Hér var í fyrsta sinn sýnt brot úr ævistarfi þessarar merku hannyrðakonu, sem bjó á Ísafirði stærstan hluta ævi sinnar en Þórdís lést árið 1961. Hún var mikil hannyrðakona og landsþekkt fyrir ullarvinnu sína, þar á meðal

hyrnur og langsjöl, auk útsaumsmýnda sem sýndar voru víða hér heima og erlendis. Á sýningunni má meðal annars sjá einstök veggteppi sem Þórdís saumaði á 3. og 4. áratug síðustu aldar og fóru á Heimssýninguna í New York árið 1939. Sýningin stóð yfir til 22. september og var samstarfsverkefni Gamla sjúkrahússins, Þjóðminjasafnsins og Byggðasafns Vestfjarða.

BÁRÐARSLIPPUR

Endurbótum á slippnum lauk árið 2011. Brugðist var við kvörtun eiganda Skipanausts, sem hafði lýst yfir áhyggjum af því hvort Byggðasafnið hygðist fara í samkeppni við einkaaðila um slippþökur minni báta. Niðurstaðan var að slippþaka yrði á vegum Skipanausts sem leigði aðstöðuna af safninu, sú klásúla er í samningnum að safnið geti tekið sína báta í slippinn. Þess skal getið að safnið stóð fyrir kostnaðarsamri viðgerð á honum árið 2011.

Á þessu ári hafa tveir báta verið teknir í slipp. Það er álit bátsseigenda minni báta að slippurinn henti einkar vel enda gott að vinna við bátana í honum. Ekki eru teknir stærri bátar en 20 - 25 tonn.

AÐEINS UM BÁTNA SAFNSINS.

Bátar safnsins eru 15, að auki eru tveir sem eru fóstaðir fyrir Þjóðminjasafn Íslands. Styrkir sem safnið hefur að miklu leiti treyst á um langt árabíl af fjárlögum brást með öllu á þessu ári. Eftirfarandi svar kom við umsókn safnsins til fjárlaganefndar fyrir árið 2012:

Á árinu 2012 verða gerðar breytingar á úthlutun styrkja til félaga, samtaka og einstaklinga á þann veg að Alþingi ákvarðar einungis umfang einstakra málaflokka en lætur aðra aðila, svo sem lögbundna sjóði, menningarráð landshluta, ráðuneyti og fleiri um úthlutun úr þeim, allt eftir því sem við á. Öllum umsóknum um styrki verður fundinn farvegur þannig að taka megj afstöðu til þeirra á grundvelli fyrir fram ákveðinna viðmiða.

Þetta þýðir að fjárlaganefnd Alþingis mun ekki veita viðtöku erindum frá félögum, samtökum eða einstaklingum eins og verið hefur. Í september næstkomandi verður sett á vef Alþingis nánari útskýring á þessum breytingum og hvert aðilar eigi að snúa sér með styrkbeiðnir sínar.

Hér verður ekki lagt mat á þessar nýju verklagsreglur en það er ljóst að fjármagn til eyrnamerktra verkefna skertist svo um munaði.

Lítillaga verður greint frá þeim bátum sem eru í viðgerðarferli og eða þeim sem eru fullkláraðir og eiga sér líf ef svo er hægt að komast að orði.

Nafn.	Geymsla	Ástand	Eigandi	
1	Kringla	Geymsluport Byggðasafn Vestfjarða	Lélegt	BSV
2	Eljan frá Nesi – ÍS 590	Er í vetrargeymslu í Aðstöðunni á Ísafirði.	Gott	BSV / Samningur
3	Gestur – 9855	Er í vetrargeymslu í flugskýlinu á Ísafirði.	Gott	BSV
4	Gunnar – ÍS 13	Er í Ísafjaðrarhöfn.	Gott	BSV
5	Hermóður – ÍS 482	Er í vetrargeymslu í flugskýlinu á Ísafirði.	Sæmilegt	BSV / Samningur
6	Jóhanna – ÍS 159	Er í vetrargeymslu í Aðstöðunni á Ísafirði.	Gott	BSV
7	Jörundur	Er á hvolfi við slippskúrinn í Neðsta.	Lélegt	BSV
8	María Júlía - BA 36	Er í Ísafjaðrarhöfn.	Sæmilegt	BSV / Hnjótur
9	Rán - ÍS 38	Er á verkstæði Valdimars Elíassonar á Þingeyri.	Viðgerðarferli	BSV / Samningur
10	Stundvís	Er í skýli við Heimabæ í Hnífsdal.	Viðgerðarferli	BSV
11	Sædis – ÍS 67	Staðsett í höfninni á Ísafirði. Tekin í slipp í vetur.	Sæmilegt	BSV
13	Tóti - ÍS 10	Er á safnsvæðinu í Neðstakaupstað allt árið.	Lélegt	BSV
14	Þór	Er í vetrargeymslu í flugskýlinu á Ísafirði.	Gott	Þjóðminjasafn Íslands
15	Ögri	Er í vetrargeymslu í flugskýlinu á Ísafirði.	Gott	Þjóðminjasafn Íslands
16	Ölver	Staðsettur í Ósvör í Bolungarvík. Er inni á vetrum.	Gott	BSV
17	Örn – ÍS 566	Er á safnsvæðinu í Neðstakaupstað allt árið.	Lélegt	BSV

GUNNAR SIGURÐSSON ÍS 13

Viðgerð á Gunnari Sigurðssyni er lokið. Snemma sumars var hann tekinn í slipp og yfirfarinn og botnmálaður. Samkvæmt skammtímasamkomulagi ferðaskrifstofuna Borea Adventures var Gunnar í ferðum á handfæri. Hér er um að ræða tilraunarverkefni sem að sögn forsvarsmanna Borea gafst vel og áhugi er á áframhaldandi samstarfi og þróunar.

JÓHANNA ÍS 159

Viðgerð á Jóhönnu hélt áfram á árinu. Trésmíðavinnu er svo gott sem lokið. Búið er að koma vélinni fyrir, var það unnið af Vélsmiðjunni Þrym. Ýmsar svokallaðar sleikjur eru eftir og er stefnt að því að sjósetja Jóhönnu í byrjun sumars 2012.

GESTUR FRÁ VIGUR

Gestur var sjósettur snemma sumars og hafður til sýnis. Ekki var keypt á bátinn farþegaleyfi og var honum því ekki siglt með safngesti.

RÁN ÍS 38

Rán er í viðgerð hjá Valdimari Elíassyni á Þingeyri. Keypt var efni í nánast alla viðgerðina að undaskildum saum.

MARÍA JÚLÍA BA 36

María Júlía var flutt frá Þingeyri yfir í höfnina á Ísafirði. Ekkert hefur verið unnið í henni á árinu sökum fjárskorts.

SKRIFSTOFA

Eins og undanfarin ár var aðalskrifstofuaðstaða Byggðasafnsins á Gamla sjúkrahúsinu.

GEYMSLUMÁL

Á árinu 2004 var fullgerð ný geymsla safnsins í Neðstakaupstað. Hún er fyrri áfangi nýrrar byggingar sem í framtíðinni á einnig að vera sýningar og skrifstofuhúsnæði safnsins. Hvenær ráðist verður í síðari áfanga er óljóst en það ræðst af því hvernig gengur að afla fé til hennar.

Það má samt segja að ófremdarástand ríki í geymslumálum safnsins. Eftir að safnið lokaði á sundhallarloftinu voru munirnir geymdir þar áfram. Sú geymsla fullnægir engan veginn þeim skilyrðum sem sett eru um varðveislu muna. Vorið 2011 fékk Golfklúbbur Ísafjarðar sundhallarloftið á leigu og var þá allt tilheyrandi Byggðasafninu flutt í annan enda loftsins. Einnig er safnið með geymslu annarsstaðar þar sem geymdir eru stærri munir, sú geymsla er engan veginn nógu góð heldur. Vinna ber að því að koma þessum geymslumálum safnsins í betra horf.

SKRÁNING MUNA.

Nánast ekkert var skráð á safninu á árinu. Eins og í upphafi skýrslunnar kom fram þá var tekin sú ákvörðun að fækka stöðugildum safnsins um 25%. Hér munar um og leyfi ég mér að vísa í hjálagða vinnuskýrslu sem gefur mynd af þeim ársverkum sem unnin hafa verið á safninu um áratuga skeið.

STJÓRN SAFNSINS.

Stjórn safnsins er skipuð Daníel Jakobssyni bæjarstjóra á Ísafirði, Elíasi Jónatanssyni Bæjarstjóra í Bolungarvík og Ómari Má Jónssyni sveitarstjóra í Súðavíkurbær. Ísafjarðarbær annast bókhaldsmál safnsins.

AÐFÖNG 2012.

Ný aðföng safnsins á árinu voru um 200 talsins. Eljan frá Nesi verður teljast umfangmesta gjöfin. Eljan er smíðuð í Grunnavík árið 1942. Það voru bræðurnir frá Nesi / Naustum, Magnús og Sigurður Elíassynir sem smíðuðu bátinn og áttu hann lengst af. Hann er smíðaður úr eik og furu og í honum er 27 kw. Thornycroft díselvel. Stefán Símonarson frændi Nesbræðra eignaðist bátinn eftir þeirra dag ásamt Vilberg Prebenssyni. Guðjón Brjánsson og Dýrfinna Torfadóttir eignuðust síðar bátinn og gáfu hann til Byggðsafnsins haustið 2012.

Margt annað góðra gripa bærust safninu og verða fáeinir taldir upp: Barði Önundarson á Ísafirði gaf Storno NMT farsíma með handfangi. Kristjana Sigurðardóttir gaf fiðlu og fiðlukassa úr eigu Alberts Jónssonar, er frá því fyrir aldamót 1900. Fiðlan er mjög illa farin af raka, kassinn sundurfallinn og brotinn og vantar mikið í hana. Halldór Guðmundsson (Dúddi) Tangagötu 16 kom með gamla ritvél úr Vélsmiðjunni Þór. Einnig hnífa, hefla, Jeppabókina, buddu, gamlar rakvélar, kassa með renniloki og Parsul sealing machine (límbandsrúlla). Guðrún Agnes Einarsdóttir gaf rokk ömmu sinnar eða langömmu úr Aðalvík og vog úr Félagsbakaríinu sem afi hennar átti. Páll Gunnar Loftsson gaf Ronson Escort 2000 hárpurrku (frá 1960-1970) er í upprunalegum umbúðum og vel með farin. Einnig skrifpúlt sem var í eigu Walter Knauf. Tryggvi Guðmundsson gaf dufl og stamp. Haukur Eggertsson gaf hrákadall Hálfdáns í Búð og fleiri muni. Guðbjartur Ástþórsson gaf toppgrind af Moskwitc árg 1955-1965 sem var í eigu Karls Guðmundssonar. Eiríkur smíður frá Flateyri færði safninu logg og línu með flundru hvorutveggja mikið skemmt. Börn Sigurðar Jónssonar, prentara á Ísafirði gáfu safninu verðlaunapeninga og verðlaunagripi úr eigu Sigurðar frá upphafi, og einnig gáfu þau síðustu skíði Mörtu Árnadóttur eiginkonu Sigurðar. Páll Ingvarsson gaf safninu kindabyssu úr dánarbúi föður síns Ingvars Antons Ingvarssonar. Var í eigu Ingibjarts *slátrara*. Guðmundur Tryggvi Ásbergsson gaf fullan trékassa af alls kyns tómum gömlum flöskum, myndir og fígúrur úr pappa, og stórt skilti u.þ.b. 2 m. Langt og 60 sm. breitt úr blikki, á það er skrifað með fagurri hendi: „Bakarí“ og fyrir neðan „Hinar sameinuðu íslensku verslanir“, sem fannst við viðgerð á Norska Bakaríinu að Silfurgötu Guðmundína Þorláksdóttir gaf ýmsa muni úr dánarbúi eiginmanns síns Sverris Hestnes, s.s. hefilbekkur, smíðaáhöld, kistill og margt fleira sem of langt yrði að telja.

HEIMASÍÐAN.

Til hagræðingar og sparnaðar var heimasíða safnsins, neðsti.is, flutt úr hýsingu frá Styx ehf. yfir kerfi Ísafjarðarbæjar hjá Snerpu ehf.. Ekki hefur unnist tími til að eiga mikið við síðuna og er það miður í hinum sívakandi netheimi sem við búum í. Hér er mikið verk óunnið og erum við eftirbátar margra safna hvað þetta varðar.

LOKAORÐ.

Síðustu 30 ár hefur starfssemi safnsins vaxið úr nánast engu sem sést best á þeirri viðurkenningu að safnið fékk Íslensku safnaverðlaunin árið 2008. Þessi verðlaun eru veitt til safna sem þykja skara framúr með einhverjum hætti. Auðvitað var viðurkenningin mikil hvatning fyrir starfsmenn safnsins og ein áhrifamesta viðurkenning á þeirri stefnu til framtíðar sem yfirstjórn safnsins hafði mótað sér.

Byggðasafn Vestfjarða er í merkilegum hópi safna sem ruddu brautina fyrir rúmum 70 árum. Þar fyrir fór fólk sem færði samfélaginu mikilsvert og fórnfúst starf og í sumum tilfellum gáfu allar eigur sínar

safninu til handa. Þessir merkilegu frumkvöðlar sáu það kannski fyrir að hjá safninu og öðrum skapandi greinum lægi einn mikilvægasti vaxtarsproti samfélagsins.